

Legea nr. 263/2010

**privind sistemul unitar de
pensii publice, în vigoare până
la 1 septembrie 2021, cu toate
modificările și completările la zi**

Editura ORIZONTURI

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ROMÂNIA [Legislație]**

Legea privind sistemul public de pensii. - București :
Orizonturi, 2019
ISBN 978-973-736-390-9

34

**Legea nr. 263/2010
privind sistemul unitar de pensii publice**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

**CAPITOLUL I
Dispoziții generale**

Art. 1. – Dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, denumit în continuare sistemul public de pensii.

Art. 2. – Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principii de bază:

a) principiul unicitatii, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public de pensii bazat pe aceleasi norme de drept, pentru toti participantii la sistem;

b) principiul obligativitatii, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;

c) principiul contributivitatii, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;

d) principiul egalitatii, prin care se asigură tuturor participantilor la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu, între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

e) principiul repartiției, pe baza căruia fondurile de asigurări sociale se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public de pensii, conform legii;

Redactor responsabil de carte: *Gătej Mădălina*

Editura ORIZONTURI – București
Bdul Libertății nr. 4, bl. 117, et. 7, ap. 20
telefon: 021.3177679, 0744531333
e-mail: orizonturi@editura-orizonturi.ro

f) principiul solidarității sociale, conform căruia participanții la sistemul public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege;

g) principiul autonomiei, bazat pe administrarea de sine stătătoare a sistemului public de pensii, conform legii;¹

h) principiul imprescriptibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;

i) principiul incesibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial.

Art. 3. – (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) asigurat – persoana fizică pentru care angajatorul/entitatea asimilată angajatorului este obligat/ă să rețină și să plătească contribuția de asigurări sociale, persoana

¹ A fost admis recursul în interesul legii prin Decizia nr.18/2015: D E C I D E:

Admite recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea art. 3 alin. (1) lit. p) și art. 19 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

Perioada în care o persoană a fost ucenic cu plată și a urmat cursurile unei școli profesionale:

1. anterior datei de 1 ianuarie 1949 va fi considerată stagiu de cotizare dacă ucenicii au primit salariu ori au cotizat la fostele case de asigurări sociale;

2. între 1 ianuarie 1949 și 1 ianuarie 1954 va fi considerată vechime în muncă, indiferent dacă în privința uceniciilor a existat obligația virării contribuțiilor la fostele case de asigurări sociale, dar va reprezenta stagiu de cotizare numai în măsura în care s-a cotizat la fostele case de asigurări sociale;

3. după 1 ianuarie 1954 și până la 1 aprilie 2001 va fi considerată stagiu de cotizare și vechime în muncă perioada practiciei în producție.

Obligatorie, potrivit art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în sedință publică, astăzi, 5 octombrie 2015.

fizică care realizează venituri din activități independente sau drepturi de proprietate intelectuală și care, pe baza declarației individuale de asigurare, datorează contribuția de asigurări sociale, potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și persoana fizică ce achită contribuția de asigurări sociale pe baza contractului de asigurare socială, potrivit prezentei legi;¹

b) *Abrogată prin punctul 2 din Ordonanța de urgență nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.*

c) contract de asigurare socială – contractul încheiat, voluntar, între persoane fizice și casele teritoriale de pensii în scopul asigurării în sistemul public de pensii în vederea obținerii pensiei pentru limită de vîrstă sau în vederea completării venitului asigurat utilizat la calculul acestei categorii de pensie;²

d) contribuabil – persoana fizică sau juridică ce plătește contribuții de asigurări sociale sistemului public de pensii, conform prezentei legi;

e) declarație individuală de asigurare – declarația fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza de calcul al contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente sau din drepturi de proprietate intelectuală pentru care există obligația depunerii acesteia și care constituie documentul pe baza căruia se stabilește, în sistemul public de pensii, stagiu de cotizare și punctajul lunar, anual și mediu anual;³

f) declarație nominală de asigurare – declarația fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul al contribuției

¹ Litera a) a fost modificată prin punctul 1. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.18/2018 începând cu 01.04.2018.

² Litera c) a fost modificată prin punctul 3. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018

³ Litera e) a fost modificată prin punctul 1. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2018 începând cu 01.04.2018.

de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, altele decât cele prevăzute la lit. e), care constituie documentul pe baza căruia se stabilește stagiul de cotizare și punctajul lunar, anual și mediu anual;¹

g) locuri de muncă în condiții deosebite – locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe toată durata timpului normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților;

h) locuri de muncă în condiții speciale – locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților;

i) Abrogată prin punctul 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

j) perioade asimilate – perioadele pentru care nu s-au datorat sau plătit contribuții de asigurări sociale și care sunt asimilate stagiului de cotizare în sistemul public de pensii;

k) prestații de asigurări sociale – veniturile de înlocuire acordate la intervenirea riscurilor asigurate sub formă de pensii, ajutoare sau alte tipuri de prestații prevăzute de prezenta lege, pentru pierderea totală ori parțială a veniturilor asigurate;

¹ Litera f) a fost modificată prin punctul 1. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2018 începând cu 01.04.2018

l) punctaj lunar – numărul de puncte realizat de asigurat într-o lună, calculat prin raportarea câștigului salarial brut lunar sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul al contribuției de asigurări sociale, la câștigul salarial mediu brut din luna respectivă, comunicat de Institutul Național de Statistică¹;

m) punctaj anual – numărul de puncte realizat de asigurat pe parcursul unui an calendaristic, obținut prin împărțirea la 12 a sumei punctajelor lunare;

n) punctaj mediu anual – numărul de puncte realizat de asigurat, calculat prin raportarea punctajului total realizat de acesta în întreaga perioadă de activitate la numărul anilor corespunzători stagiului complet de cotizare prevăzut de lege la data pensionării;

o) riscuri asigurate – evenimentele care, la producerea efectelor lor, obligă instituțiile sistemului public de pensii să acorde asiguraților prestațiile sociale, cu respectarea prevederilor prezentei legi (invaliditate, bătrânețe și deces);

p) stagiu de cotizare – perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii²;

q) Abrogată prin punctul 6. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

r) stagiu complet de cotizare – perioada de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagiul de cotizare pentru a putea beneficia de pensie pentru limită de vîrstă, pensie anticipată sau pensie anticipată parțială;

¹ Litera l) a fost modificată prin punctul 5. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

² Litera p) a fost modificată prin punctul 1. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2018 începând cu 01.04.2018.

s) Abrogată prin punctul 1. din Legea nr. 37/2013 începând cu 01.04.2013.

t) stagiu minim de cotizare – perioada minimă de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagiul de cotizare pentru a putea beneficia de pensie, la împlinirea vîrstei standard de pensionare;

u) stagiu potențial – perioada de timp prevăzută de prezenta lege, considerată stagiu de cotizare și acordată la calculul pensiei de invaliditate, ca o creditare pentru stagiul de cotizare nerealizat din cauza afecțiunilor invalidante;

v) vîrstă standard de pensionare – vîrstă stabilită de prezenta lege, pentru bărbați și femei, la care aceștia pot obține pensie pentru limită de vîrstă, în condițiile legii, precum și vîrstă din care se operează reducerile prevăzute de lege.

w) câștig salarial brut/salariu lunar brut – veniturile din salarii sau asimilate salariilor care au constituit/constituie baza de calcul al contribuției de asigurări sociale, conform legislației în vigoare pentru perioadele ulterioare datei de 31 martie 2001;¹

x) nevăzător – persoana care prezintă deficiență vizuală gravă, din cauza căreia este încadrată în grad de handicap grav²;

y) venituri din activități dependente – venituri din salarii și venituri asimilate salariilor³.

(2) Abrogat prin punctul 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

Art. 4. – (1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale devine Casa Națională de Pensii

¹ Litera w) a fost introdusă prin punctul 7. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

² Litera x) a fost introdusă prin punctul 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

³ Litera y) a fost introdusă prin punctul 7. din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

Publice, denumită în continuare CNPP, instituție care păstrează modul de organizare și funcționare, preia personalul, cât și drepturile și obligațiile acesteia.

(2) Administrarea sistemului public de pensii se realizează prin CNPP, care funcționează și îndeplinește atribuțiile prevăzute de prezenta lege¹.

(3) În subordinea CNPP funcționează case județene de pensii, în fiecare municipiu-reședință de județ, precum și Casa de Pensii a Municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii.

(4) CNPP poate înființa case locale de pensii, în funcție de numărul și structura asiguraților, care funcționează sub conducerea și controlul casei județene de pensii, respectiv ale Casei de Pensii a Municipiului București.

Art. 5. – (1) Asigurații sistemului public de pensii pot fi cetăteni români, cetătenii altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România².

(2) Pot fi asigurați ai sistemului public de pensii și cetătenii români, cetătenii altor state și apatrizii care nu au domiciliul sau reședința în România, în condițiile prevăzute de instrumentele juridice cu caracter internațional la care România este parte.³

(3) Asigurații au obligația să plătească contribuții de asigurări sociale și au dreptul să beneficieze de prestații de asigurări sociale, conform prezentei legi.

¹ Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.103/2017 începând cu 01.01.2018.

² Punere în aplicare prin Norma de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 din 20/03/2011:

(1) Persoanele care sunt asigurate în sistemul public de pensii în condițiile prevăzute de instrumentele juridice cu caracter internațional la care România este parte, având angajator nerezident în România, își pot asuma obligațiile respectivului angajator, în numele acestuia, în ceea ce privește plata contribuților, fiind asimilate, în acest sens, asiguraților prevăzuți la art. 6 alin. (1) pct. IV lit. e) din lege.

³ Punere în aplicare prin Norma de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 din 20/03/2011:

Art. 6. – (1) În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii:

- I. a) persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă;¹
- b) funcționarii publici;
- c) Abrogată prin punctul 11 din Ordonanță de urgență nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

d) alte persoane care realizează venituri assimilate salariailor pentru care se datorează contribuție de asigurări sociale, potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Codul fiscal².

II. persoanele care își desfășoară activitatea în funcții elective sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a co operației meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt assimilate, în condițiile prezentei legi, cu cele ale persoanelor prevăzute la pct. I;

III. persoanele care beneficiază de drepturi bănești lunare, ce se asigură din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în condițiile legii, denumite în continuare șomeri;

IV. persoanele care realizează venituri din activități independente și/sau din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care se datorează contribuție de asigurări sociale, potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.³

(2) Persoanele care nu au domiciliul sau reședința în România și care în temeiul instrumentelor juridice cu caracter internațional la care România este parte au obligația de a se asigura în sistemul public de pensii, nefiind într-o relație dependentă cu un angajator rezident în România, depun declarație individuală de asigurare.

¹ Litera a) a fost modificată prin punctul 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

² Litera d) a fost modificată prin punctul 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

³ Punctul IV. a fost modificat prin punctul 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2018 începând cu 01.04.2018.

V. Abrogat prin punctul 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

VI. Abrogat prin punctul 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2010 începând cu 30.12.2010.¹

(2) Orice persoană se poate asigura în sistemul public de pensii în baza unui contract de asigurare socială, în vederea obținerii pensiei pentru limită de vîrstă și, după caz, în vederea completării venitului asigurat utilizat la calculul acestei categorii de pensie.²

Art. 7. – (1) Persoanele juridice sau fizice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la art. 6 alin. (1) pct. I și II, precum și asigurații care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, alții decât cei care depun declarație individuală de asigurare, denumite în continuare angajatori sau entități assimilate

¹ Punere în aplicare prin Norma de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 din 20/03/2011:

² (2) Se pot asigura în sistemul public de pensii, pe bază de contract de asigurare socială, și persoanele care, asigurate fiind în temeiul art. 6 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, denumită în continuare lege, doresc să își completeze venitul asigurat până la plafonul prevăzut de lege.

³ Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

Punere în aplicare Art. 6. prin Norma de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 din 20/03/2011:

Art. 23. – (1) Persoanele asigurate la data de 31 decembrie 2010, pe bază de declarație/contract de asigurare socială, în condițiile Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, care se regăsesc în situațiile de asigurați obligatoriu/facultativ prevăzute de lege, își păstrează calitatea de persoane asigurate în sistemul public de pensii începând cu data de 1 ianuarie 2011.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) nu au obligația depunerii încheierii unor noi documente de asigurare potrivit prevederilor legii.

(3) Pentru persoanele prevăzute la alin. (1), venitul asigurat înscris în documentele de asigurare se va încadra obligatoriu în limitele prevăzute la art. 36 din lege.

(4) Persoanelor prevăzute la alin. (1) le revin în continuare obligațiile și beneficiază de drepturile stabilită de lege.

angajatorului, cât și instituțiile care efectuează plata drepturilor de șomaj pentru șomerii prevăzuți la art. 6 alin. (1) pct. III sunt obligate să întocmească și să depună, la organul fiscal central, declarația nominală de asigurare.¹

(2) În situația în care se constată erori în cuprinsul declarațiilor prevăzute la alin. (1), indiferent de cauzele producerii acestora, și/sau modificări ale datelor pe baza cărora se stabilesc stagiul de cotizare și punctajul mediu anual ale asiguratului, persoanele juridice sau fizice prevăzute la alin. (1) sunt obligate să întocmească și să depună o declarație nominală de asigurare rectificativă.

(3) Termenele și modalitățile de depunere a declarațiilor prevăzute la alin. (1) și (2) sunt prevăzute în Codul fiscal².

¹ Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2018 începând cu 01.04.2018.

² Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

Art. 7. a fost modificat prin punctul 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2010 începând cu 30.12.2010.

Punere în aplicare Art. 7. prin Norma de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 din 20/03/2011:

Art. 1. – Asigurarea evidenței nominale a asigurațiilor și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat se realizează pe baza declarației nominale de asigurare, potrivit modelului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.397/2010 privind modelul, conținutul, modalitatea de depunere și de gestionare a „Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate”.

Art. 2. – Declarația nominală de asigurare se completează și se depune de persoanele fizice și juridice care au calitatea de angajator sau entități asimilate angajatorului, prevăzute la art. 2963 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, cărora le revin, potrivit legislației în vigoare, obligații de plată privind impozitul pe venitul din salarii, cât și cele privind bugetul asigurărilor sociale de stat.

Art. 3. – Declarația nominală de asigurare se depune lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se datorează contribuțiile, la organul fiscal competent, potrivit prevederilor art. 29619 din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. Abrogat prin punctul 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

Art. 9. Abrogat prin punctul 18 din Ordonanța de urgență nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

Art. 10. – (1) Pentru perioadele de după 31 martie 2001, informațiile preluate din declarația nominală de asigurare prevăzută la art. 7 alin. (1) și (2), precum și din declarația privind evidența nominală a asigurațiilor și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat, prevăzută de Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, constituie elementele pe baza cărora se stabilește stagiul de cotizare în sistemul public de pensii și punctajul anual pentru asigurații sistemului public de pensii.

(2) În situațiile în care, pentru perioadele prevăzute la alin. (1), derularea raporturilor de muncă sau de serviciu nu poate fi dovedită prin declarația nominală de asigurare, în vederea stabilirii stagiului de cotizare și a punctajului anual, pot fi valorificate și alte acte doveditoare, întocmite în condițiile legii.

(3) Obligația prezentării actelor doveditoare prevăzute la alin. (2) revine persoanei în cauză¹.

Art. 11. – (1) Persoanele prevăzute la art. 6 alin. (1) pct. IV sunt asigurate în sistemul public de pensii pe baza declarației individuale de asigurare, sau după caz pe baza declarației nominale de asigurare, înregistrate la organul fiscal competent.²

(2) Termenele și modalitățile de depunere a declarațiilor prevăzute la alin. (1) sunt prevăzute în Codul fiscal.³

¹ Art. 10. – a fost modificat prin punctul 19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.

² Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2018 începând cu 01.04.2018.

³ Art. 11. – a fost modificat prin punctul 20 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2017 începând cu 01.01.2018.